

Foto boven: Coördinator handhaving Koos van der Spek gaat bij alle twintig tenten langs.

Foto onder: Sommige tenten staan dicht bij de woningen. Dat leidt soms tot klachten over geluidsoverlast als er tot diep in de nacht wordt doorgewerkt.

Bloemencorso Zundert

De veiligheidsrisico's bij bloemenwagens

In Zundert zetten twintig buurtschappen elk jaar in een paar maanden praalwagens voor het bloemencorso in elkaar. Zonder de vereiste vergunningen. En van gemeentelijk toezicht op deze bouwplaatsen was lange tijd geen sprake. De gemeente heeft nu haar leven gebeterd.

Twee dagen voor het jaarlijkse bloemencorso in Zundert is het een drukte van jewelste in de tent van buurtschap Markt. Zestigplussers zitten aan lange tafels spelden te prikken in dahlia's. Even verderop staan grijze kratten vol geprepareerde dahlia's opgestapeld bij de steigers rondom de praalwagens die het buurtschap dit jaar bouwt. Op negen meter hoogte zijn vrijwilligers bezig de bloemen stuk voor stuk in drakenkoppen van papier-maché te prikken. 450.000 dahlia's in allerlei kleuren zitten er zondag op, als de wagen meerijdt in het bloemencorso. Ook de overige negentien Zundertse buurtschappen werken maandenlang aan hun praalwagens in tenten zo groot als een loods.

De tent van buurtschap Markt staat bij een rotonde vlak buiten het stadscentrum. „Wij zaten eerst tegen de bewoning aan, maar daar waren steeds meer klachten van omwon-

den”, zegt vrijwilliger Otto Nelemans, die ondervonden heeft dat de gemeente de laatste jaren de teugels aantrekt. „Drie van onze mensen zijn alleen maar bezig met veiligheid. De veiligheidsinspecties lijken alsof je op een professionele bouwplaats werkt. Dat is goed, maar het moet wel werkbaar blijven”, zegt hij, terwijl naast hem de kratjes één voor één langs de steiger omhoog worden gehesen, naar de nok van de tent. „Vroeger ging de fik in het afval en de ontmantelde wagens, nu wordt alles helemaal ontmanteld.”

De corsobouwplaatsen komen van ver, vertelt Wim Baijens van de VROM-Inspectie (VI). Toen de VI Zundert in 2005 bezocht, bleek er geen enkele vergunning te liggen voor de bouwplaatsen en ontbrak gemeentelijk toezicht. „Er waren grote veiligheidsrisico's”, aldus Baijens. Er werd gelast, gewerkt met brandgevoelig papier-maché en op drukke momenten krioelden tientallen vrijwilligers

over de steigers. Het was onduidelijk of dit veilig gebeurde en of de constructies deugden. Stilleleggen van de activiteiten was geen optie voor de VI. „Wij zijn uitgegaan van een maatschappelijk gegeven. Het corso kun je niet wegdenken; daar drijft Zundert op.” Bovendien nam de gemeente de handschoen op.

Achterstallig huiswerk

In een voormalig bankkantoor tegenover het stadhuis zit gemeentelijk coördinator handhaving Koos van der Spek in een spreekkamer. Voor hem op tafel ligt de Beleidsnotitie Corsobouwplaatsen van oktober 2009. De laatste jaren is de gemeente druk bezig met het achterstallige huiswerk. Van der Spek wijst op foto's van de corsobouwplaatsen. „Er zijn er bij die pal tegen de bewoning aan staan. Is dat wel veilig als er iets gebeurt?’ Een schema geeft in vogelvlucht aan hoe de situatie bij elke corsobouwplaats is. In elf gevallen is >>

het planologisch niet goed geregeld. Twee bouwplaatsen zijn inmiddels verplaatst, drie andere staan op de rol. „Wij doen het allemaal in samenwerking met de organisatie van het bloemencorso; het hele beleid moet bottom up en niet top down. Kijk, het is allemaal vrijwilligerswerk uit de buurtschappen. Dat zorgt voor sociale cohesie.” Dat kun je, stelt hij, niet zomaar even de nek omdraaien met strikte handhaving.

De gemeente heeft zich als eerste gericht op de brand- en constructieve veiligheid. Hoe doe je dat, als voor geen van de corsobouwplaatsen een bouwvergunning aanwezig is en daarvoor eerst een nieuw bestemmingsplan vereist is? Van der Spek is het type van handen uit de mouwen en niet te moeilijk doen. 'Nuchter verstand' ziet hij als het belangrijkste instrument van de gemeentelijke toezichthouders. „En de wil om het goed te doen in samenwerking met de organisatie. Wij hebben geen strijdpunten. Als wij morgen zeggen: 'dit moet anders', dan is het overmorgen geregeld. Want het buurtschap wil het ook goed doen.”

Bovendien: „Steigers staan ook op bouwplaatsen. En als er sprake is van boormachines, oliën, lasapparaten, die aspecten kom je ook bij een milieu-inspectie tegen.” Zo heel veel anders is het dus ook weer niet. Daar komt bij dat de gemeente ook de brandweer inschakelt. Die heeft vorig jaar alle corsobouwplaatsen bezocht, wat heeft geleid tot opmerkingen over onder andere poederblussers, noodverlichting en vluchtwegen. Volgend jaar moeten ook alle steigerconstructies zijn doorgerekend, aangepast en gecontroleerd. Van der Spek heeft er alle vertrouwen in. „Ik heb niet meegemaakt dat de gemeente met de vuist op tafel moest slaan. Wat wel

eens is gebeurd is dat er tot twee of drie uur 's nachts werd doorgebouwd en er klachten binnenkwamen. Dan gaan we de dag erna erheen en maken duidelijk dat dat niet kan. En ik kwam eens op een corsobouwplaats, daar stond een professionele biertap. Dan moet je natuurlijk oppassen dat het geen kroeg wordt.”

Veiligheidshandboek

De gemeente heeft het geluk dat ex-brandweerofficier Ad van Loon zich de afgelopen vijf jaar als vrijwilliger op de veiligheid van de corsobouwplaatsen heeft geworpen. Op de parkeerweide bij de corsobouwplaats van buurtschap Raamwerk haalt hij een exemplaar van het 'veiligheidshandboek' tevoorschijn uit de kofferbak van zijn auto. Voor elke corsobouwplaats heeft hij zo'n handboek op maat geschreven. Zo weten de buurtschappen wat ze moeten doen om aan het gebruiksbesluit te voldoen. Binnen wijst Van Loon - veiligheidsschoenen aan, veiligheidspet op - naar de plattegrond met veiligheidsinstructie bij de ingang, de brandblussers op elke verdieping van de steiger, de ruime houten trappen en de netten langs de steigers en de twee overzichtelijke stoppenkasten. Allemaal tiptop. In de laatste hectische dagen voor het corso laat hij niks aan het toeval over. „Ze weten dat ik in het weekend bij alle tenten twee keer langskom. Dan zit ik de hele nacht in de auto.” Hij let erop dat de vluchtwegen vrij blijven, de steigers veilig zijn, en er veilig gewerkt wordt. Voor de noodverlichting, brandblussers en de veiligheid van de constructie is hij al veel eerder langsgeweest. „Ik heb twee teams van twee man die kijken of de lassen goed zijn, er voldoende balans is, de hoofdconstructie voldoet, noem maar op.”

Burgemeester Leny Poppe is blij met het werk van Van Loon. „Fantastisch,

maar wij hebben natuurlijk onze eigen verantwoordelijkheid.” Dat er in het verleden nooit werk is gemaakt van de bouwvergunningen voor de bouwplaatsen wijt ze aan 'de bestuurscultuur', maar daar wil ze verder geen woorden aan vuil maken. „Ik ben een burgemeester van handhaving. Regels moeten worden nageleefd.” Toch duurt het nog wel even voordat alles in kannen en kruiken is. Volgend jaar moet het bestemmingsplan voor de corsobouwplaatsen klaar zijn, maar de noodzakelijke verplaatsingen kunnen nog even op zich laten wachten. De beleidsnota trekt tien jaar uit om de bouwplaatsen helemaal in orde te brengen. „Tien jaar is nodig omdat het heel veel geld kost”, aldus Poppe. „Daar hangt twee miljoen uitgaven aan, met name voor de verplaatsing van een aantal bouwplaatsen en het vergunningproof maken van de locaties.”

Niettemin is de VI positief over de aanpak van Zundert. Die gaat enerzijds praktisch met de problemen om: ze kiest voor haalbare oplossingen en houdt er rekening mee dat het allemaal vrijwilligerswerk is. Anderzijds blijft ze niet hangen in incidenteel pragmatisme. Baijens: „Ze pakken het beleidsmatig op, ontwikkelen een visie, zodat ze er nog jaren mee vooruit kunnen.”

Nadere inlichtingen:

- **Koos van der Spek**
k.vdspek@zundert.nl
(076) 599 56 00
- **Wim Baijens**
wim.baijens@minvrom.nl
(040) 265 29 83
- **Ad van Loon**
06 22991566

Tekst en foto's: Harry Perree